

Entra en vigor l'ordenança de convivència

Barcelona vol posar l'accent en la cultura del respecte a les persones i als béns a l'espai públic

Barcelona disposa d'una ordenança nova per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic. És un nou instrument amb el qual l'Ajuntament de Barcelona s'ha dotat perquè les places i carrers de la ciutat continuïn sent un espai de trobada cívica per a les persones.

Daniel Venteo

Barcelona ha estat històricament i és una ciutat oberta i cosmopolita que ha fet de les seves places i carrers un lloc de trobada per a persones d'aquí i d'arreu del món. Però mai com en els últims vint-i-cinc anys s'havia invertit tant per millorar la qualitat de l'espai públic i per garantir-ne el manteniment. Tanmateix, és una situació ben coneguda per tothom que l'espai públic també és escenari de conductes que sovint tenen poc a veure amb el respecte a les altres persones i als béns, ja siguin públics o privats, i també, de vegades, el carrer és lloc de situacions de trencament de la convivència ciutadana.

La preocupació per la convivència pacífica i el bon estat de l'espai públic és un dels pilars de la política municipal des de fa temps. L'any 2003, el foment del civisme esdevenia el principal eix estratègic del seu programa d'actuació. La nova Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana a l'espai públic, aprovada per l'Ajuntament el passat mes de desembre, es proposa precisament donar una resposta democràtica i consensuada a les noves problemàtiques sorgides a l'entorn de determinats usos poc respectuosos o conflictius de les places i carrers de la ciutat. Uns usos que a partir d'ara poden ser sancionats administrativament pels agents de l'autoritat. Per tant, l'Ordenança no és només per als barcelonins, sinó que s'adreça a totes les persones que es trobin a la ciutat, sense excloure'n els turistes.

A més de mesures dissuasives, com ara les sancions econòmiques, el text de la nova Ordenança és pioner pel que

fa a la reparació de danys –qui trenqui una paperera o un senyal de trànsit, per exemple, l'haurà de pagar–, en la mediació en conflictes i el compliment de la sanció mitjançant mesures substitutòries, com ara treballs comunitaris, les quals tenen una dimensió pedagògica evident.

La nova ordenança, que ha entrat en vigor aquest mes de gener, forma part d'un ambiciós conjunt d'eines amb què l'Ajuntament de Barcelona s'està dotant per fer front al dia a dia de la convivència als nostres carrers. L'entrada en funcionament d'aquest conjunt de normes està estretament vinculada a altres actuacions de gran abast per a la ciutat com ara la Carta Municipal –i en especial del desenvolupament de la justícia de proximitat–, el desplegament dels Mossos d'Esquadra i els programes d'atenció a les persones, com ara el Pla d'Inclusió Social.

La nova Ordenança vol ser una eina eficaç i innovadora per als serveis municipals que treballen a l'espai públic en el seu enfrontament amb problemàtiques noves. El seu text serà actualitzat cada dos anys per adequar-lo al sorgiment de possibles situacions noves que no es recullen en l'actual document, i que alterin la convivència a l'espai públic.

L'Ordenança no qualifica les conductes com a cíviques o incíviques, ni fa judicis morals, sinó que recull les conductes que, manifestades a l'espai públic, poden generar problemes de convivència ciutadana.

És pionera pel que fa al tractament dels atemptats contra la dignitat de les persones, l'assetjament de menors o les actituds xenòfobes a l'espai públic, que ara són recollides per primera vegada en una Ordenança municipal. **B**

Grafits i pintades

Abstenir-se d'embrutar, tacar o deslluir l'entorn urbà de qualsevol altra manera és un deure de tots. Fer grafitis o pintades és considerat una infracció lleu. Fer-ho en elements de transport, de parcs i jardins públics, façanes d'edificis i senyals de trànsit, com també en el mobiliari urbà, és una infracció greu, i fer-ho en monuments i edificis catalogats o protegits és una infracció molt greu. Sempre que sigui possible es cominàrà les persones que hagin fet els grafitis a esborrar les pintades.

Oferta i demanda de serveis sexuals

La regulació que la nova Ordenança fa de la prostitució a l'espai públic pretén preservar els menors de l'exhibició de pràctiques d'oferiment o sol·licitud de serveis sexuals al carrer, evitar problemes de vialitat en llocs de trànsit públic, com també prevenir l'explotació de determinats col·lectius socialment vulnerables. En els casos d'utilització de l'espai públic per a l'oferiment i demanda de serveis sexuals a 200 metres de centres docents o educatius i quan excloguin o limitin altres usos, els agents de l'autoritat o els serveis municipals recordaran a les persones que les practiquin que aquella activitat no és permesa i que tenen al seu abast programes d'assistència social.

Si persisteixen en aquest ús de l'espai públic, la seva actitud podrà ser sancionada per una infracció lleu. Mantenir relacions sexuals retribuïdes a l'espai públic és considerat infracció molt greu.

L'Ajuntament de Barcelona prepara un Pla per a l'abordatge integral del treball sexual, amb l'objectiu d'evitar que l'exercici de la prostitució a l'espai públic afecti la convivència ciutadana. El nou Pla col·laborarà intensament en la persecució i repressió de conductes com ara el proxenetisme i l'explotació sexual de les persones, amb especial atenció als menors d'edats.

Conductes que adopten formes de mendicitat

L'Ordenança prohibeix utilitzar menors d'edat o persones amb discapacitats com a reclam per a demanar almoïna i exigir prestacions per serveis no sol·licitats, com per exemple l'acció dels netejaparabrises als semàfors. No es prohibeix la mendicitat, sinó que es vol evitar les conductes molestes o agressives d'aquelles persones que adopten formes de mendicitat. També s'estableix que els agents de l'autoritat han de contactar amb els serveis socials per garantir l'assistència a les persones que la necessitin, d'acord amb el Pla per a la inclusió social.

Impedir la lliure circulació per l'espai públic és considerat una infracció lleu. Abans de ser multades, les persones que mostrin aquesta actitud seran comminades a deixar de fer-ho. En cas d'insistir-hi seran sancionades. La sanció pot ser substituïda per sessions d'atenció individualitzada als serveis socials. L'acció dels netejaparabrises és considerada una infracció greu. Exercir la mendicitat utilitzant amb la companyia de menors d'edats o persones amb discapacitats és considerat, sens perjudici del que preveu el Codi Penal, una infracció molt greu.

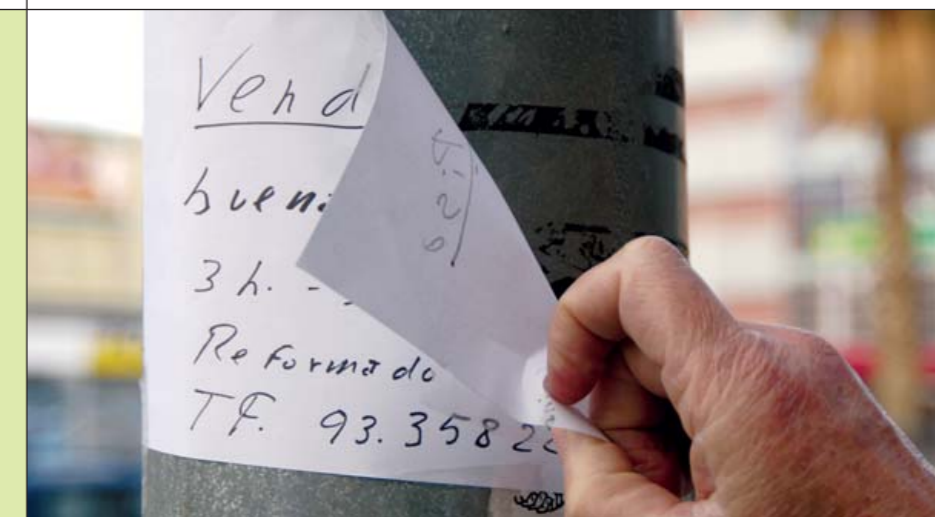
Atemptats contra la dignitat de les persones

Tothom té dret a gaudir de l'espai públic en igualtat de condicions i a ser respectat en la seva integritat. L'Ordenança considera aquests atemptats, ja siguin comportaments discriminatoris o de contingut xenòfob, racista o sexista, com infraccions greus. Els dirigits contra persones grans, menors i persones amb discapacitats, com també les actituds d'assetjament a menors realitzades per grups, com ara bandes juvenils, són considerades infraccions molt greus.

Pancartes, cartells i fullets

Pancartes i cartells ocupen indiscriminadament el paisatge urbà. A partir d'ara, la seva col·locació és considerada una infracció lleu. Fer-ho en monuments i edificis catalogats o protegits, com també en senyals de trànsit de manera que n'impeixin la visió, són infraccions molt greus.

Sempre que sigui possible, les persones que hagin fet col·locar les pancartes hauran de procedir a la seva retirada.

Ús inadequat de jocs

L'ordenança no prohibeix els jocs a l'espai públic. El que sí que vol és evitar-ne l'ús inadequat: practicar un joc que pertorbi la seguretat i tranquil·litat de la resta de persones, la integritat del mobiliari

urbà i, en general, qualsevol altre tipus de béns. La primera vegada es recordarà als qui juguin que aquesta pràctica no és permesa per l'Ordenança. Si hi persisteixen, poden ser sancionats per

una infracció lleu. Quan això suposi un perill per a la seguretat, com ara circular temeràriament per voreres o deteriorar el mobiliari públic, es considerarà una infracció greu.

Juguesques

Les mesures per evitar juguesques a l'espai públic que comportin apostes amb diners es fa necessària per garantir tant la salvaguarda de la convivència i la seguretat ciutadanes com per assegurar

la llibertat de circulació de les persones per l'espai públic. Les juguesques són considerades infracció greu. Els jocs anomenats de "trile" són considerats infraccions molt greus. Els agents de l'autoritat poden intervenir no només els materials emprats, sinó també els guanys aconseguits pels infractors.

CONDUCTES SANCIONABLES

- Infracció lleu**
Fins a 750 euros
- Infracció greu**
De 750,01 a 1.500 euros
- Infracció molt greu**
De 1.500 a 3.000 euros

Contaminació acústica

Es posa un especial èmfasi a garantir la tranquil·litat dels veïns. I per això s'estableix que l'ús d'aparells sonors, com ara la ràdio i la televisió ha de ser compatible amb el descans i la tranquil·litat de la resta de veïns. Tampoc no estan permesos els cants, les baralles o qualsevol altre acte molest.

Pel que fa a les actuacions musicals a la via pública, a partir d'ara només es poden fer en espais públics d'amplada superior a 7 metres, entre les 10 i les 22 hores i amb una durada no superior als 30 minuts i en cap cas davant de centres docents, hospitals, clíniques o residències assistides ni terrasses o vetlladors.

Necessitats fisiològiques

És una realitat ben coneguda que el manteniment de l'espai públic sovint és alterat per conductes gens respectuoses cap a la resta de la ciutadania, com ara defecar, orinar i escopir, que s'han convertit en una activitat tristament habitual en determinats llocs i determinades hores. L'Ordenança considera aquestes accions una infracció lleu, però quan es faci en espais de gran afluència, freqüentats per menors d'edat, o bé en monuments o edificis catalogats i protegits, aquesta pràctica és considerada una infracció greu.

Ús de platges i zones verdes

L'Ordenança millora l'ús escaient dels parcs i jardins, boscos i espais verds amb la voluntat de garantir la seguretat de les persones i el manteniment de les zones naturals.

A les platges, és fonamental per a la pròpia seguretat respectar les indicacions de les banderes. No fer-ne cas és una infracció greu. L'ús del sabó i altres productes d'higiene en les dutxes públiques de les platges està considerat una infracció lleu.

Ús impropï de l'espai públic

Com a "ús impropï de l'espai públic", l'Ordenança inclou les conductes que de manera intencionada pertorben la tranquil·litat de les persones i, en especial, l'ús inadequat del mobiliari urbà i l'espai públic en general. Per exemple, no es permet dormir, ja sigui de dia o de nit, en els bancs per seure. Quan es tracti de persones amb problemàtiques d'exclusió social no s'aplicaran les sancions, sinó que s'hi farà intervenir els serveis d'atenció social per a la seva assistència. També es vol evitar l'estacionament prolongat d'autocaravanes en determinades àrees. Fer-ho està considerat una infracció lleu.

Venda ambulant

L'Ordenança no només insisteix en la prohibició de la venda il·legal de qualsevol tipus de producte a l'espai públic, sinó que també sanciona els compradors i les persones que col·laboren amb els venedors, com per exemple alertant-los de la presència d'agents de l'autoritat. Comprar un cd o un dvd pirates en un "top manta" o una llauna de beguda a un venedor il·legal ambulat està considerat una infracció lleu. La mateixa sanció reben els responsables i col·laboradors de la venda ambulat.

Actituds vandàliques

Incomprensiblement, algunes persones que no senten cap respecte envers la resta de persones, ni per la seva salut, ni integritat física, fan del mobiliari urbà l'objectiu dels seus actes vandàlics.

El resultat és ben conegut: contenidors de brossa cremats o destruïts, bancs per a seure inutilitzats, senyals de trànsit i semàfors mutilats, etc. Fer malbé el mobiliari urbà pot ser considerat, per la seva gravetat, una infracció greu o molt greu.

Begudes alcohòliques

Impedir el consum de begudes alcohòliques molest a les places i carrers és fonamental per garantir el manteniment de l'espai públic i el descans dels veïns. Es prohibeix el consum de begudes alcohòliques en espais públics que puguin causar molèsties en el seu entorn i quan es faci en envasos de vidre o de llauna fora de les terrasses, vetlladors i espais habilitats per fer-ho. Segons les característiques del consum de begudes alcohòliques, aquesta pràctica pot ser considerada una infracció lleu o bé una infracció greu.

Altres activitats

L'ordenança regula la prestació de tot tipus de serveis no autoritzats a les places i carrers, com ara el dels vidents, el tarot i la realització de massatges o tatuatges a l'espai públic. Aquestes pràctiques poden constituir un atemptat contra la salut i els drets dels consumidors i consumidores, la propietat industrial i intel·lectual, així com fets que poden provocar alteracions de la convivència. Es sanciona la prestació del servei, la demanda i també la col·laboració per tal que es duguin a terme. Es consideren infraccions lleus.